

3. Bordbar, F., English teachers' attitudes toward computer-assisted language learning, *International Journal of Language Studies*. 2010. № 4(3). P. 27–54.

4. Shampa Iftakha, Google Classroom: what works and how? *Journal of Education and Social Sciences*. 2016. № 3. P. 12–18.

НАЯВНІСТЬ ГНУЧКИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS) ТА ОВОЛОДІННЯ ІНСТРУМЕНТАМИ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ: ДОСВІД НАБУТТЯ В ДІЯЛЬНОСТІ БУХГАЛТЕРА

Акименко О. Ю.

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри економіки, обліку та оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка»
м. Чернігів, Україна*

В сучасному світі з безмежною кількістю можливостей, високими швидкостями та тотальним браком часу, оволодіння інструментами тайм-менеджменту може допомогти фахівцю в кар'єрному зростанні та ефективному керуванні часом. Однак, для досягнення поставленої мети застосування технік тайм-менеджменту замало. Наразі важливо формувати культуру навчання лідерству та «ментальну модель» досягнення амбітних цілей. Мова йде про soft-skills («гнучкі навички»), адже роботодавці найбільш цінують комунікативні та управлінські навички, а глибокими знаннями за спеціальністю та високою кваліфікацією вже нікого не здивуєш. Таким чином, досягнення високого професійного рівня бухгалтера передбачає набуття інтелектуального та практичного досвіду, оволодіння навичками soft-skills, інструментами тайм-менеджменту [1], а облікова освіта у вищих навчальних закладах є необхідною умовою для створення бази практичної діяльності бухгалтера.

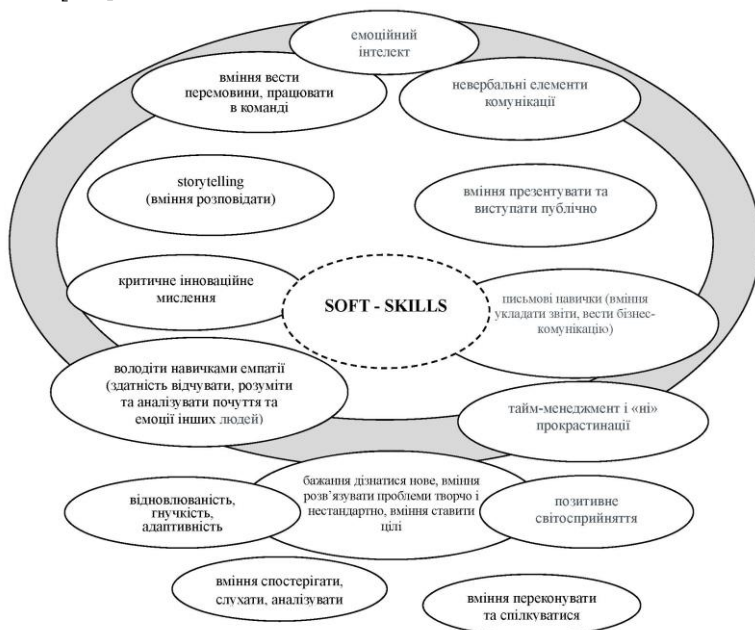
Як свідчать результати досліджень LinkedIn, Wonderlic [2–5], оволодіння soft skills допоможе в процесі адаптації до змін на ринку праці, переорієнтації у разі втрати актуальності певної сфери зайнятості з огляду як на універсальність soft skills, так і на їх направленість на взаємодію в колективі.

Влучно стосовно soft skills висловився Ілон Маск, засновник SpaceX, співзасновник PayPal, Zip2, Tesla Motors: «Загалом люди отримують задоволення від взаємодії з іншими людьми. Якщо ви працюєте над проєктом, до якого залучено команду, то вміння взаємодіяти – надважливе,

а спілкування з іншими – найголовніший члендждж» [4]. В свою чергу, Білл Гейтс, усамітнюючись подалі від шуму великих міст для зосередження та роздумів, двічі на рік присвячує цілий тиждень розвитку критичного мислення та генерації інноваційних ідей. Серед результатів його усамітнення та генерування ідей – усім відомий Internet Explorer, популярний в цілому світі. Стів Джобс стверджував, що працювати потрібно не дванадцять годин, а головою. На противагу Стіву Возняку та Тіму Куку, Джобс не мав таких потужних hard skills, але – саме його лідерські якості та генерація ідей зробили Apple Company такою, якою світ знає її сьогодні [4].

Погоджуємось з представниками Ради коучів Forbes, що soft skills неможливо навчити без бажання навчатися та без власного досвіду набуття їх, опанування конструктивного спілкування, вміння слухати, вести складні переговори.

Узагальнюючи різні підходи до класифікації характеристик soft-skills, завдяки яким будь-який фахівець може успішно взаємодіяти в команді під час розв'язання будь-яких робочих питань, в тому числі питань обліково-аналітичного забезпечення, наведено їх узагальнений вигляд на рис. 1 [2–5].

Рис. 1. Основні характеристики Soft-skills

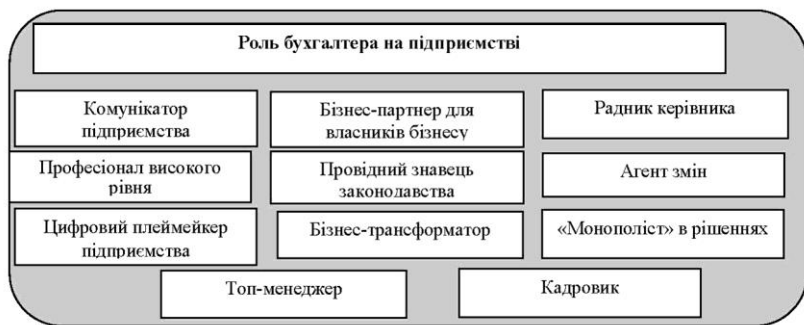
Узагальнено автором на основі [2–5]

Справедливим здається положення, що поряд із здатністю до критичного інноваційного мислення та роботи в команді, володіння навичками тайм-менеджменту є однією з ознак високоосвіченого фахівця будь-якого профілю, в тому числі бухгалтера. Підтримуємо думку науковців, що тайм-менеджмент потрібний для тих, хто: (1) постійно відчуває нестачу часу; (2) хоч один раз на тиждень затримується на роботі більше ніж на годину; (3) завжди має «завал» із справ; (4) з великої кількості завдань не може вибрати одне, тому що не знає, яке саме слід вибрати; (5) має підлеглих, які поспішають і метушаться, та все ж не встигають зробити свою роботу у встановлені терміни; (6) володіє великою кількістю вільного часу і не використовує його раціонально [6].

На нашу думку, тайм-менеджмент дозволяє навчитися не тільки ставити цілі, але і добиватися їх, правильно розпоряджаючись робочим і особистим часом. Зауважимо, що бухгалтер не є виключенням.

Загальновідомі ознаки професії бухгалтера, серед яких: спеціальні знання, що забезпечуються вищими навчальними закладами; специфічні кваліфікаційні вимоги; етичні норми поведінки; відповідність суспільним інтересам.

Отже, професійний бухгалтер – багатостороння та творча особистість. На практиці бухгалтер зазвичай може бути: (1) юристом, що веде договірну роботу; (2) кадровиком, що контролює питання трудових прав відносин та кадрового обліку; (3) фінансовим керівником, що вирішує питання перспектив подальшого розвитку; (4) топ-менеджером, який бере участь у прийнятті управлінських рішень (рис. 2).

Рис. 2. Визначення ролі бухгалтера на підприємстві

Узагальнено автором

Запити до рівня професійних знань і вмінь бухгалтера з урахуванням сучасних умов господарювання захмарні, серед них:

- вільне володіння професійними навиками на довірєній ділянці роботи;
- знання основ господарського, трудового та податкового законодавства, положень (стандартів) бухгалтерського обліку тощо;
- виконання наказів та розпоряджень керівництва підприємства;
- дотримання порядку документального оформлення і відображення на бухгалтерських рахунках господарських засобів і джерел їх формування;
- володіння прийомами аналізу фінансово-господарської діяльності;
- реалізація порядку здійснення контролю за використанням матеріальних і грошових ресурсів тощо.

Отже, є всі підстави зробити такий висновок. За допомогою тайм-менеджменту бухгалтер зможе розвинути додаткові професійні компетентності та досягнути кар'єрного зростання, а за допомогою soft skills, корисних в абсолютно різних професіях, не залежно від галузі – оволодіти вмінням ефективно спілкуватись з іншими, вирішувати актуальні проблеми, як Ілон Маск, вирішувати конфлікти, приймати виважені рішення, як Стів Джобс, навчитися приділяти час критичному мисленню, як Білл Гейтс.

Література:

1. Акименко О. Ю. Тайм-менеджмент як ефективний інструмент підвищення професіоналізму бухгалтерів / Акименко О. Ю., Білоус А. В. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі* : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 21 квітня 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 92–93.

2. 100 питань для визначення soft skills. URL: <https://hurma.work/blog/100-pitan-dlya-viznachennya-soft-skills/> (дата звернення 7.07.2023 р.).

3. When Hiring, First Test, and Then Interview. URL: <https://hbr.org/2013/11/when-hiring-first-test-and-then-interview/> (дата звернення 7.07.2023 р.).

4. Soft-skills: чому ці навички такі важливі сьогодні. URL: <https://jobs.innovcs.com/uk/blog/soft-skills-vazhlyvi-syogodni/> (дата звернення 7.07.2023 р.).

5. The Soft Skills Stats You Need to Know. URL: <https://blog.coursera.org/soft-skills-stats-need-know/> (дата звернення 07.07.2023 р.).

6. Музиченко Г.В., Тронько С.П. Тайм-менеджмент про те, як знайти час на все і на цей проєкт зокрема. URL: <http://dSPACE.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/8486/1/Muzychenko%20Hanna%20Vyacheslavivna%202020.pdf> (дата звернення 7.07.2023 р.).